

Dosarul nr. 2r-439/21

Prima instanță: Judecătoria Soroca, sediul Central (jud.: Gh. Mîțu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud.: S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu)

DECIZIE

21 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Melnic Mihail,
în cauza civilă, la cererea lui Melnic Mihail, persoană interesată Agenția Servicii
Publice, Serviciul Stării Civile cu privire la constatarea faptului cu valoare juridică,
împotriva încheierii 29 aprilie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost restituit
apelul declarat de Melnic Mihail împotriva hotărârii din 02 decembrie 2020 a
Judecătoriei Soroca, sediul Central,

c o n s t a t ă:

La 18 octombrie 2018 Melnic Mihail a depus cerere la Judecătoria Soroca, sediul
Central, persoană interesată Agenția Servicii Publice, Serviciul Stării Civile, solicitând
constatarea faptului că Popușoi Maria XXXXX și Popușoi Elena XXXXX este una și
aceiași persoană, precum și constatarea faptului că dânsul a acceptat succesiunea după
decesul bunicii Popușoi Maria.

Prin hotărârea din 02 decembrie 2020 a Judecătoriei Soroca, sediul Central,
acțiunea depusă de Melnic Mihail a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 30 decembrie 2020 Melnic Mihail a depus cerere de apel nemotivată împotriva
hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acesteia, casarea hotărârii din 02
decembrie 2020 a Judecătoriei Soroca, sediul Central, cu emiterea unei hotărâri noi de
admitere a acțiunii. Totodată, apelantul a indicat că motivele de fapt și de drept pe care
se întemeiază apelul le va prezenta ulterior într-o cerere de apel suplimentară după ce
va lua cunoștință de hotărârea integrală a primei instanțe.

Prin încheierea din 26 martie 2021 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii
de apel depuse de Melnic Mihail și s-a acordat apelantului termen până la 15 aprilie
2021, ora 17:00, pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel și anume, să prezinte la
Direcția Evidență și Documentare Procesuală (cancelarie) a Curții de Apel Bălți apelul
motivat și dovada achitării taxei de stat în mărime de 75 de lei. S-a explicat apelantului
că în caz dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate în termenul stabilit, cererea
de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită fără examinare.

Prin încheierea din 29 aprilie 2021 a Curții de Apel Bălți, în temeiul art. 369 alin.
(1) lit. a) CPC, a fost restituit apelul declarat de Melnic Mihail împotriva hotărârii din

02 decembrie 2020 a Judecătorei Soroca, sediul Central, din motiv că apelantul nu a lichidat neajunsurile cererii de apel în termenul stabilit de instanță.

La 25 mai 2021, prin intermediul oficiului poștal, Melnic Mihail a declarat recurs împotriva încheierii din 29 aprilie 2021 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea încheierii contestate, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, la etapa primirii cererii de apel.

În motivarea recursului Melnic Mihail a indicat că nu a recepționat încheierea din 26 martie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care i s-a acordat termen să înlăture neajunsurile cererii de apel.

Mai mult ca atât, este eronată mențiunea efectuată de către oficiul poștal pe plicul returnat instanței de apel precum că el ar fi plecat de la domiciliul său situat în XXXXX, deoarece dânsul permanent se află acasă, fiind o persoană în etate, greu se deplasează și are o stare de sănătate precară.

Cât privește avocatul său Valentin Ciuhrii nu i-a oferit împuterniciri de a semna din numele său vre-un act procedural.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că copia încheierii din 29 aprilie 2021 a Curții de Apel Bălți a fost expediată la adresa de domiciliu a lui Mihail Melnic: XXXXX (f.d. 99), recepționată de către ultimul la 11 mai 2021 (f.d. 100).

Astfel, recursul declarat la 25 mai 2021 este în termen.

La 16 iunie 2021 în adresa Agenției Servicii Publice, Serviciul Stării Civile a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Melnic Mihail, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, însă intimata nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv (f.d. 105).

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Potrivit art. 365 alin. (1) lit. d) și e) și alin. (4) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, probele invocate în susținerea apelului. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea

dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Conform art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Din materialele cauzei rezultă că prin hotărârea din 02 decembrie 2020 a Judecătoriei Soroca, sediul Central, acțiunea depusă de Melnic Mihai a fost respinsă ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 30 decembrie 2020 Melnic Mihail a depus cerere de apel nemotivată, solicitând admiterea acesteia, casarea hotărârii din 02 decembrie 2020 a Judecătoriei Soroca, sediul Central, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii. Totodată, apelantul a indicat că motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul le va prezenta ulterior într-o cerere de apel suplimentară după ce va lua cunoștință de hotărârea integrală a primei instanțe.

Prin încheierea din 26 martie 2021 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Melnic Mihail și s-a acordat apelantului termen *până la 15 aprilie 2021 (joi), ora 17:00, pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel* și anume, să prezinte la Direcția Evidență și Documentare Procesuală (cancelarie) a Curții de Apel Bălți apelul motivat și dovada achitării taxei de stat în mărime de 75 de lei. S-a explicat apelantului că în caz dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită fără examinare.

La 31 martie 2021 Curtea de Apel Bălți a expediat încheierea din 26 martie 2021 la adresa de domiciliu a lui Mihail Melnic indicată în acțiune și cererea de apel: XXXXX (f.d. 93), însă plicul cu încheierea respectivă a fost returnată instanței de apel la data de 16 aprilie 2021, cu mențiunea „*plecat*” (f.d. 95-96).

Totodată, la 31 martie 2021 Curtea de Apel Bălți a expediat încheierea din 26 martie 2021 la adresa electronică a reprezentantului lui Melnic Mihail, avocatul Valentin Ciuhrii, indicată în mandatul avocațial seria MA nr. 1079819 din 13 noiembrie 2017: XXXXX (f.d. 14, 93 verso).

Ca urmare, prin încheierea din 29 aprilie 2021, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, Curtea de Apel Bălți a restituit apelul declarat de Melnic Mihail împotriva hotărârii din 02 decembrie 2020 a Judecătoriei Soroca, sediul Central, din motiv că apelantul nu a lichidat neajunsurile cererii de apel în termenul stabilit de instanță.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 111 alin. (1) – (4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în

considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Potrivit art. 112 alin. (4) din Codul de procedură civilă, dacă actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori în o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora care încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.

Din norma dată de drept rezultă că în cazul în care instanța de judecată a stabilit data și ora până la care trebuie efectuată acțiunea (operațiunea) procesuală, partea care trebuie să o execute are obligația de a îndeplini acțiunea (operațiunea) respectivă până la data și ora indicată în actul de dispoziție judecătorească. Termenul imperativ stabilit de către instanța de judecată (judecător) este unul obligatoriu și peremptoriu, aceluși prevăzut de lege. Mai mult ca atât, în cazul în care actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori într-o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora la care se încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Verificând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept citate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă soluția instanței de apel de restituire a cererii de apel depusă de Melnic Mihail, or, Curtea de Apel Bălți în încheierea din 26 martie 2021 a indicat data și ora (*până la 15 aprilie 2021 (joi), ora 17:00*), precum și a identificat locul precis (concret) în care apelantul trebuia să prezinte apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 75 de lei, însă în termenul stabilit de instanța Melnic Mihail nu a prezentat la Direcția Evidență și Documentare Procesuală (cancelarie) a Curții de Apel Bălți apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat.

În conformitate cu art. 100 alin. (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătorească, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară. Cererea de chemare în judecată și actele de procedură ale instanței de judecată se comunică autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, la care aceștia sunt conectați prin adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată, în mandatul de avocat, în alte acte ce atestă utilizarea poștei electronice. Actele de procedură expediate prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor se consideră comunicate.

Conform art. 102 alin. (6) din Codul de procedură civilă, citația sau înștiințarea se trimite la adresa menționată de parte sau de un alt participant la proces.

Potrivit art. 105 alin. (1), (1¹) și (5) din Codul de procedură civilă, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație

sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței. Citația sau înștiințarea se expediază autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și *avocaților* prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor sau prin orice mijloc de comunicare ce asigură transmiterea și confirmarea primirii acestor acte. Citația sau înștiințarea adresată persoanei fizice se înmânează personal contra semnătură pe cotor. Citațiile și înștiințările expediate reprezentanților la adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor se consideră recepționate de către părți și alți participanți la proces.

Iar, în conformitate cu art. 107 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, dacă își schimbă domiciliul sau sediul după pornirea procesului, partea sau reprezentantul ei este obligat să comunice instanței noua adresă. În lipsa unei astfel de comunicări, citația sau înștiințarea se trimite la ultima adresă cunoscută instanței și se consideră recepționată chiar dacă destinatarul nu mai locuiește sau nu își are sediul acolo. Partea este obligată să informeze instanța, nu mai târziu de 3 zile până la data ședinței de judecată, despre angajarea unui avocat, *schimbarea sau renunțarea la serviciile avocatului*, prezentând instanței datele de contact ale noului avocat, inclusiv adresa electronică a acestuia.

Totodată, conform pct. 78 subpct. 1), 87, 88, 101 și 102 din Hotărârea Guvernului Republicii pentru aprobarea Regulilor privind prestarea serviciilor poștale nr. 1457 din 30 decembrie 2016, sunt predate la ghișeul oficiului poștal: trimiterile poștei de scrisori recomandate și cu predare atestată, care nu au fost distribuite la domiciliu (la parterul sediului persoanei juridice) din cauza lipsei destinatarului. În cazul în care lipsește destinatarul trimiterii poștale înregistrate, poștașul perfectează avizul de sosire și îl depune în cutia poștală individuală. În acest caz trimiterea poștală se predă la ghișeul oficiului poștal. După expirarea termenului de păstrare indicat la pct.101, trimiterile nereclamate de destinatar se înapoiază oficiului de depunere. Trimiterile poștale se păstrează în unitatea poștală, în așteptarea destinatarului, timp de 15 zile calendaristice pentru trimiterile poștale interne. Trimiterile poștale, care nu au putut fi distribuite destinatarilor se înapoiază expeditorului în următoarele situații: 1) la expirarea termenelor de păstrare; 2) la cererea expeditorului; 3) destinatarul refuză să primească trimiterea; 4) destinatarul nu este la adresa indicată; 5) adresatul căsuței poștale de abonament nu este indicat sau este indicat incorect; 6) adresa destinatarului indicată pe trimitere este ștearsă sau ruptă; 7) destinatarul este decedat.

Nu poate fi reținut argumentul invocat de Melnic Mihail în cererea de recurs precum că este eronată mențiunea efectuată de către oficiul poștal pe plicul returnat instanței de apel precum că el ar fi plecat de la domiciliul său situat în XXXXX, deoarece dânsul permanent se află acasă, fiind o persoană în etate, greu se deplasează și are o stare de sănătate precară, or, acesta este lipsit de suport probator.

Mai mult ca atât, accesând pagina web a ÎS „Poșta Moldovei”, la compartimentul Track&Trace: www.posta.md/ro/tracking?id=DS8000956762AS, se atestă faptul că încă la data de 07 aprilie 2021 furnizorul de servicii poștale a încercat să livreze destinatarului Melnic Mihail corespondența destinată acestuia, însă ultimul lipsea la momentul distribuirii, concomitent acesta a fost informat că trimiterea poștală a fost depozitată la oficiul poștal CPSR Soroca 04, pentru ridicarea acesteia. Subsecvent, la 14 aprilie 2021 s-a efectuat o încercare repetată de a transmite destinatarului corespondența menționată, dar la fel destinatarul lipsea la momentul distribuirii, iar la 16 aprilie 2021 a fost returnată expeditorului – Curtea de Apel Bălți.

Este irelevant și argumentul recurentului precum că nu a oferit împuterniciri avocatului Valentin Ciuhrii de a semna din numele său acte procedurale, or, după cum rezultă din mandatul avocațial seria MA nr. 1079819 din 13 noiembrie 2017, ultimul era în drept din numele clientului său Melnic Mihail să atace hotărârea judecătorească, ceea ce presupune inclusiv de a semna acte de procedură și de a efectua acțiuni procesuale în interesele ultimului (f.d. 14).

Cu atât mai mult, la materialele dosarului nu se atestă dovezi precum că Melnic Mihail a renunțat la serviciile avocatului Valentin Ciuhrii sau a angajat un alt avocat.

La acest capitol se rețin dispozițiile art. 56 alin. (3) și art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care statuează că, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Prin urmare, Melnic Mihail și avocatul Valentin Ciuhrii, fiind cei interesați de soluționarea prezentei cauze în ordine de apel și fiind conștienți că încă la data 30 decembrie 2020 a fost depus apelul nemotivat, trebuiau să depună diligență și să se intereseze la intervale de timp rezonabile de soarta dosarului respectiv, inclusiv să se prezinte la oficiul poștal pentru ridicarea corespondenței sau după caz să comunice instanței de apel noua adresă de domiciliu, precum și verificarea poștei electronice, pentru efectuarea actului de procedură în interiorul termenului stabilit de instanța de judecată.

Colegiul reține că instanța de apel a întreprins toate măsurile necesare pentru a aduce la cunoștința recurentului/apelant Melnic Mihail și avocatului acestuia Ciuhrii Valentin, încheierea din 26 martie 2021, prin care s-a acordat termen de lichidare a neajunsurilor cererii de apel, expediind copia acesteia atât la domiciliu apelantului indicată de către acesta în cererea de apel, cât și la adresa electronică a avocatului indicată în mandatul avocațial.

Cu toate acestea, atât recurentul/apelant, cât și reprezentantul său, nu au efectuat nicio acțiune procesuală, după cum sugerează și jurisprudența CEDO, de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini actele de procedură în termenul stabilit de instanța de apel, manifestând în acest sens un comportament de rea-credință la folosirea drepturilor sale procedurale.

Dat fiind cele relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră drept legală și întemeiată încheierea din 29 aprilie 2021 a Curții de Apel Bălți.

Colegiul reține că soluția dată este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, or, în jurisprudența sa Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că în situația în care legislația procesuală permite declararea apelului împotriva hotărârii instanței de fond, instanța superioară poate restricționa dreptul la apel în cazurile prevăzute de lege (cauza Tudor-Comerț contra Moldovei, hotărârea din 04 noiembrie 2008, definitivă din 04 februarie 2009).

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Melnic Mihail.

Se menține încheierea din 29 aprilie 2021 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, la cererea lui Melnic Mihail, persoană interesată Agenția Servicii Publice, Serviciul Stării Civile cu privire la constatarea faptului cu valoare juridică.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Nina Vascan

Mariana Pitic